

"Lâkin, vakta ki perde yırtılsa, hayâ atılır; hücum gösterilse, fenalık, fena tevessü eder. Ben 31 Mart hâdisesinde şuna yakın bir hal gördüm." Yukarıdaki cümlenin 31 Mart hadisesi ile nasıl bir bağlantısı olabilir?

"Lâkin, vakta ki perde yırtılsa, hayâ atılır; hücum gösterilse, fenalık, fena tevessü eder. Ben 31 Mart hâdisesinde şuna yakın bir hal gördüm. Zira İslâmiyetin meşrutiyetperver ve hamiyetli fedâileri cevher-i hayat makamında bildikleri nimet-i meşrutiyeti şeriata tatbik edip ehl-i hükûmeti adalet namazında kibleye irşad ve tam mukaddes şeriati, meşrutiyet kuvvetiyle ila; ve meşrutiyeti, şariat kuvvetiyle ibka; ve bütün seyyiat-ı sabıkayı muhalefet-i şariat üzerine ilka etmek için bazı telkinatta ve teferruatın tatbikatında bulundular. Sonra, sağını solundan fark edemeyenler -hâşâ- şeriati, istibdada müsait zannederek tûti kuşları taklidi gibi '*Şeriat isteriz*' demekle, hakikî maksat ortada anlaşılmaz oldu. Zaten plânlar serilmişti. İşte o zaman yalan olarak hamiyet maskesini takınan bazı herifler, o ism-i mukaddese tecavüz ettiler."(1)

Otuz Bir Mart hadisesinde **üç grup** insan vardır. **Birisi** İslamiyet'in meşrutiyetperver ve hamiyetli fedâileri ki, bunlar meşrutiyete İslam adına sahip çıkıp, şeriata uygun bir cumhuriyet ve özgürlük istiyorlar.

Diğer bir grup insan ise, sağını solundan fark edemeyecek kadar cahil ve bağınaz kimseler ki, bunlar taklit ve taassubun da etkisi ile şariat ile istibadı müsavi, yani saltanat rejimini şeriatın bir farzı, bir gereği gibi görüyorlar ve meşrutiyete şariat adına hücum ediyorlar.

Üçüncü grup ise, dini duyguları zayıf olmakla birlikte, meşrutiyeti savunanlardır ki, bunlar bir takım Osmanlı aydınlarıdır ve orta bir yerde duruyorlar. Bunların safının belirlenmesi halkın tepki ve reaksiyonuna bakıyor.

İşte ikinci grup insanlar, bu üçüncü gruba dinsiz diye hücum edip, onların savunduğu meşrutiyeti de İslam düşmanı olarak lanse edince,, tereddüt içinde olan üçüncü gurup insanlar, dinsizliğin kucağına ve safına gitmek durumunda kalıyorlar. Ve böylece, nötr duran bu grubun dine cephe almalarına sebebiyet veriyorlar.

---

(1) bk. [Münazarat, Sualler ve Cevaplar.](#)